

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,
ректор Волинського національного
університету імені Лесі Українки

Анатолій ЦБОСЬ

«09» квітня 2024 р.

Протокол № 5



ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ ЗАМІСТЬ ЄФВВ ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ
З ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ
ДЛЯ УЧАСТІ У КОНКУРСНОМУ ВІДБОРІ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ДРУГОГО
(МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
на основі раніше здобутих рівня вищої освіти бакалавра (НРК 6), магістра,
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста (НРК 7)
(особам, яким надано таке право згідно Правил прийому до
ВНУ імені Лесі Українки в 2024 р.)

ЛУЦЬК – 2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування орієнтована на вступників, яким надано таке право відповідно до Правил прийому до ВНУ імені Лесі Українки в 2024 році. Зміст програми складений відповідно до Програми предметного тесту з економіки та міжнародної економіки єдиного фахового вступного випробування, затвердженої наказом МОН України від 11.02.2022 р. № 154.

Фаховий іспит має на меті перевірку засвоєння вступниками принципів і системи організації фінансового і управлінського обліку на підприємстві, аналізу господарської діяльності, практичних навичок у формуванні обліково-аналітичної інформації, навичок використання обліково-аналітичної інформації при прийнятті управлінських рішень, теоретичних знань щодо системного оцінювання діяльності підприємств, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів та стратегічне бачення розвитку підприємства.

Програма вступного випробування орієнтована на вступників, які вступають для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідної освітньої програми.

Абітурієнт повинен знати: формування, розподілу й використання фінансових ресурсів державного, приватного та корпоративного сектору економіки, оцінювання вартості майна і бізнесу, аналізу інвестиційних проектів, діагностики фінансового стану суб'єктів господарювання тощо.

Пропонований варіант програми передбачає чітке структурування і розподіл навчального матеріалу за основними темами. Виклад основних положень тем полегшує абітурієнту пошук літературних джерел і орієнтирів для підготовки до тестової перевірки під час вступних випробувань.

Програму вступного випробування розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки.

ТЕМАТИЧНИЙ ВИКЛАД ЗМІСТУ

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК І

Особливості побудови фінансового обліку

Предмет і метод фінансового обліку. Об'єкти фінансового обліку. Основи організації та принципи побудови фінансового обліку. План рахунків і його використання у фінансовому обліку. Застосування фінансового обліку. Місце фінансового обліку в системі бухгалтерського обліку. Мета й завдання фінансового обліку.

Фінансовий облік основних засобів

Загальні поняття з обліку основних засобів. Синтетичний облік основних засобів. Оцінка та формування вартості основних засобів. Документування господарських операцій із обліку основних засобів. Облік надходження основних засобів: первісна вартість об'єкта основних засобів; облік купівлі основних засобів виробничого характеру; облік капітальних інвестицій в придбання (виготовлення) основних засобів; облік основних засобів невиробничого характеру; облік поступлення основних засобів від засновника; облік безоплатного отримання основних засобів; облік основних засобів у результаті обміну на інший актив (обмін на подібні та неподібні активи); наступні витрати пов'язані з експлуатацією основних засобів. Облік вибуття основних засобів: облік реалізації основних засобів; облік ліквідації основних засобів; облік безоплатної передачі основних засобів іншому підприємству; облік передачі основних засобів іншому підприємству, як внесок до статутного капіталу. Облік переоцінки основних засобів: дооцінка; уцінка; дооцінка раніше уцінених об'єктів; уцінка раніше до оцінених об'єктів. Облік ремонту основних засобів: документальне оформлення виконаних робіт; облік ремонтних робіт виконаних підрядним способом; облік ремонтних робіт виконаних господарським способом. Амортизація основних засобів: зміст поняття амортизації основних засобів та термінів, що використовуються при застосуванні методів амортизації; методи нарахування амортизації – прямолінійний; зменшення залишкової вартості; прискореного зменшення залишкової вартості; кумулятивний метод; виробничий метод; відображення зносу на рахунках бухгалтерського обліку. Інвентаризація основних засобів. Розкриття інформації про основні засоби у примітках до фінансової звітності.

Фінансовий облік інших необоротних активів

Склад інших необоротних активів; синтетичний облік інших необоротних активів (придбання інших необоротних активів, створення інших необоротних активів, одержання необоротного активу як внеску до статутного капіталу, реалізація інших необоротних активів, ліквідація інших необоротних активів, безоплатна передача інших необоротних активів); нарахування амортизації інших необоротних активів.

Фінансовий облік нематеріальних активів

Методологічні засади обліку нематеріальних активів. Класифікація нематеріальних активів: права на об'єкти промислової власності; права на об'єкти авторського та об'єкти суміжних прав; права на знаки для товарів та послуг; права користування природними ресурсами; права користування майном. Синтетичний облік нематеріальних активів. Облік операцій з нематеріальними активами. Облік гудвілу.

Фінансовий облік довгострокових фінансових інвестицій

Поняття фінансових інвестицій: сутність інвестицій згідно із законом «Про інвестиційну діяльність»; види інвестицій; методи оцінки фінансових інвестицій – оцінка за справедливою вартістю, оцінка за амортизованою собівартістю фінансових інвестицій, оцінка за методом участі в капіталі. Облік придбання інвестицій з дисконтом або премією. Відстрочені податкові активи та зобов'язання.

Фінансовий облік біологічних активів

Теоретичні аспекти обліку біологічних активів. Оцінка біологічних активів. Облік біологічних активів у тваринництві та рослинництві. Документальне відображення обліку

надходження, вибуття біологічних активів

Фінансовий облік довгострокової дебіторської заборгованості

Поняття довгострокової дебіторської заборгованості. Облік оренди (лізингу) основних засобів: методологічні засади та положення обліку оренди необоротних активів; поняття оренди, фінансової оренди, лізингу основних засобів; порядок укладання орендного договору; облік оренди в орендаря (фінансова оренда, операційна оренда); облік оренди в орендодавця; продаж активу з укладанням угоди про його одержання продавцем в оренду. Облік векселів: поняття векселя; схема використання векселя в розрахунках; облік господарських операцій за допомогою векселів; особливості обліку операцій з використанням переказного векселя.

Фінансовий облік виробничих запасів

Особливості обліку запасів як об'єкта фінансового обліку: класифікація виробничих запасів; оцінка виробничих запасів; оцінка запасів при відпуску у виробництво та продаж – ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів, середньозваженої собівартості, собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО), собівартість останніх за часом надходження (ЛІФО), нормативних витрат, ціни продажу. Забезпечення фінансового обліку виробничих запасів за видами. Документальне оформлення надходження запасів на склад і відпуск зі складу. Облік запасів на складі. Синтетичний облік надходження і використання виробничих запасів. Інвентаризація виробничих запасів. Облік МШП: документування руху МШП; синтетичний облік МШП.

Фінансовий облік витрат виробництва та випуску готової продукції

Сутність та завдання обліку витрат на виробництво. Принципи та методи калькулювання виробничої собівартості продукції, робіт, послуг. Облік поворотних відходів та втрат від браку. Документальне оформлення та облік випуску готової продукції. Синтетичний облік руху готової продукції.

Фінансовий облік товарів

Загальні положення торгівельної діяльності. Патентування, сертифікація та ліцензування. Застосування реєстраторів розрахункових операцій. Облік придбання товарів. Облік нестачі товару. Облік реалізації товару: методи оцінки вибуття товарів; облік торгівельної націнки; облік транспортно-заготівельних витрат: методи розподілу транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ); синтетичний облік ТЗВ.

Фінансовий облік коштів та готівкових розрахунків

Зміст та значення оборотних активів. Методологічна основа фінансового обліку коштів та розрахунків. Порядок оформлення касових операцій. Аналітичний і синтетичний облік готівки. Порядок ведення касової книги та обов'язки касира. Порядок визначення строків здавання готівкової виручки (готівки) та розрахунку ліміту каси. Інвентаризація каси.

Фінансовий облік безготівкових розрахунків

Основні поняття з обліку коштів на рахунках у банках. Аналітичний і синтетичний облік безготівкових коштів та їх еквівалентів. Порядок відкриття, переоформлення і закриття рахунків в установах банків. Документальне оформлення та облік безготівкових розрахунків. Облік надходження та вибуття іноземної валюти. Облік короткострокових векселів одержаних: види векселів; шляхи отримання векселів підприємствами; синтетичний облік векселів – операції з простими безвідсотковими векселями, операції з простим відсотковим векселем, операції з дисконтним векселем (у банку); аналітичний облік векселів.

Фінансовий облік поточних фінансових інвестицій

Види інвестицій підприємства. Синтетичний облік поточних фінансових вкладень. Облік операцій з облігаціями. Облік операцій з акціями.

Фінансовий облік розрахунків із дебіторами

Визначення дебіторської заборгованості та методологічні засади обліку. Аналітичний і синтетичний облік розрахунків із дебіторами: облік розрахунків з покупцями та замовниками; облік розрахунків із іншими дебіторами; облік резерву сумнівних боргів.

Фінансовий облік іншої поточної дебіторської заборгованості

Теоретичні аспекти обліку іншої дебіторської заборгованості. Облік розрахунків із підзвітними особами. Сутність розрахунків з підзвітними особами та завдання їх обліку. Визначення службового відрядження та його законодавче бачення. Порядок видачі готівки під звіт. Порядок документального оформлення підзвітних сум. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з підзвітними особами.

Фінансовий облік витрат майбутніх періодів

Сутність поняття витрати майбутніх періодів. Синтетичний та аналітичний облік витрат майбутніх періодів.

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК II

Власний капітал як об'єкт фінансового обліку

Методологічні засади обліку власного капіталу. Організація фінансового обліку власного капіталу, забезпечення зобов'язань та цільового фінансування: облік статутного капіталу; облік пайового капіталу; облік додаткового капіталу; облік резервного капіталу; облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків); облік вилученого капіталу; облік неоплаченого капіталу; облік забезпечення майбутніх витрат і платежів; облік цільового фінансування і цільових надходжень; облік страхових резервів. Аналітичний і синтетичний облік власного капіталу, забезпечення зобов'язань та цільового фінансування.

Фінансовий облік довгострокових позик

Сутність і методологічні засади обліку довгострокових зобов'язань. Облік виданих довгострокових векселів. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями. Облік довгострокових орендних зобов'язань. Облік відстрочених податкових зобов'язань. Облік інших довгострокових зобов'язань. Аналітичний і синтетичний облік довгострокових зобов'язань.

Фінансовий облік поточних зобов'язань

Поточні зобов'язання як об'єкт фінансового обліку. Організація банківського кредитування. Облік довгострокових позик банку. Облік короткострокових позик банку. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік виданих короткострокових векселів: операції з простим безвідсотковим векселем; операції з простим відсотковим векселем; операції з переказним векселем; облік операцій з переказним векселем у векселедавця; облік операцій з переказним векселем у векселедержателя; облік операцій з переказним векселем у акцептанта.

Фінансовий облік розрахунків із постачальниками та підрядчиками

Основні положення розрахунків з кредиторами. Документування господарських операцій з обліку розрахунків з постачальниками та підрядчиками. Відображення операцій за розрахунками з кредиторами на рахунках бухгалтерського обліку.

Фінансовий облік розрахунків за податками і платежами

Податкова система України. Класифікація податків і зборів. Синтетичний облік податків, зборів і платежів підприємства: розрахунки з податку на додану вартість; розрахунки за податком на прибуток; розрахунки за акцизним збором; розрахунки за податком з доходів громадян; розрахунки за комунальним податком; розрахунки за податком з власників транспортних засобів; розрахунки за податком з реклами; розрахунки за єдиним податком; розрахунки за митним збором; розрахунки за іншими податками, зборами і платежами. Податковий облік валових витрат і валових доходів, їх відмінності від витрат виробництва, доходів і результатів діяльності.

Фінансовий облік праці та її оплати

Нормативні джерела нарахування заробітної плати. Облік використання робочого часу. Облік виробітку. Фонд оплати праці. Облік заробітної плати у системі рахунків. Аналітичний облік розрахунків із персоналом. Нарухування та виплата дивідендів. Організація оплати праці сумісників. Облік відпусток. Облік розрахунків за страхуванням.

Фінансовий облік інших поточних зобов'язань

Облік розрахунків з учасниками. Облік розрахунків за іншими операціями: розрахунки за авансами одержаними; внутрішні розрахунки; внутрішньогосподарські розрахунки; розрахунки за нарахованими відсотками; розрахунки з іншими кредиторами. Облік доходів майбутніх періодів.

Фінансовий облік доходів і результатів діяльності

Доходи й результати діяльності як об'єкт фінансового обліку. Облік інших операційних доходів. Облік доходів від участі в капіталі. Облік інших фінансових доходів. Облік інших доходів. Облік надзвичайних доходів. Облік страхових платежів. Облік фінансових результатів. Аналітичний та синтетичний облік доходів і результатів діяльності.

Фінансовий облік витрат за елементами

Витрати за елементами як об'єкт фінансового обліку. Аналітичний і синтетичний облік витрат за елементами.

Фінансовий облік витрат діяльності

Витрати діяльності як об'єкти фінансового обліку. Облік основних витрат на виробництво. Облік адміністративних витрат. Облік витрат на збут. Облік інших операційних витрат. Облік витрат від участі в капіталі. Облік надзвичайних витрат. Облік інших витрат звичайної діяльності. Податок на прибуток.

Фінансовий облік на позабалансових рахунках

Функціональне призначення позабалансових рахунків. Особливості обліку на позабалансових рахунках: орендовані необоротні активи; активи на відповідальному зберіганні; контрактні зобов'язання; непередбачені активи та зобов'язання; гарантії та забезпечення надані; гарантії та забезпечення отримані; списані активи; бланки суворого обліку; амортизаційні відрахування.

Фінансова звітність підприємства

Особливості заповнення форм фінансової звітності згідно законодавства України. Фінансова звітність: призначення і склад, вимоги при складанні. Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва. Характеристика основних форм звітності. Баланс підприємства. Звіт про фінансові результати. Звіт про рух грошових коштів. Звіт про власний капітал. Складання приміток до фінансових звітів. виправлення помилок та інші зміни у фінансовій звітності

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

Управлінський облік як інформаційна система

Сутність та завдання управлінського обліку, основне призначення управлінського обліку на підприємстві. Етапи розвитку управлінського обліку. Предмет, метод, принципи і функції управлінського обліку. Відмінності та взаємозв'язок між управлінським та фінансовим обліком. Організація управлінського обліку, визначення об'єктів та методів управлінського обліку.

Класифікація і поведінка витрат

Мета класифікації витрат в управлінському обліку. Нормативне забезпечення витрат. підходи до класифікації та групування витрат. Класифікація витрат виробництва. Класифікація витрат для цілей фінансового обліку. Класифікація витрат для цілей управлінського обліку. Аналізування інформації про витрати для прийняття управлінських рішень. Принципи поділу витрат на такі, що включаються у собівартість продукції, і такі, що належать до витрат періоду. Концепція витрат для визначення фінансового результату.

Системи і методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг)

Характеристика і види систем виробничого обліку. Методи обліку витрат. Поняття собівартості та її види, визначення поняття "калькуляція". Калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг). Сутність методу калькулювання собівартості продукції. Суть обліку витрат при нормативному методі обліку витрат? Характеристика попереднього методу обліку витрат.

Облік і розподіл непрямих витрат

Характеристика непрямих витрат, їх склад і поведінка. Суть бази розподілу витрат як кількісного виміру певного фактору. Витрати, що підлягають розподілу: витрати на роботу допоміжних виробництв, утримання й експлуатацію машин та обладнання, організацію та управління виробництвом на рівні виробничих підрозділів, інші загальновиробничі витрати. Методи прямого або послідовного розподілу витрат. Методи врахування взаємних послуг, одночасного розподілу та різні комбінації цих методів.

Нормативний управлінський облік

Сутність та принципи нормативного обліку витрат. Облік нормативних витрат, змін та відхилень від норм. Суть системи обліку і калькулювання за нормативними витратами. Порівняльна характеристика нормативного обліку витрат і системи "стандарт-кост". Здійснення аналізу відхилень, характеристика класифікації норм. Система обліку «стандарт-кост»: проблеми та шляхи впровадження в інформаційне управління підприємством. Проблеми та шляхи впровадження системи обліку витрат і калькулювання «стандарт-кост».

Облік і калькулювання за повними і змінними витратами

Вітчизняні методи обліку і калькулювання за повними витратами. Сутність обліку змінних витрат, види "директ-косту", послідовність розрахунку маржинального та операційного прибутку, переваги і недоліки методу калькулювання за повними витратами та змінними витратами. Розподіл непрямих витрат допоміжних виробництв. Зведений облік витрат, процес обліку та розподілу непрямих витрат. Методи обліку і калькулювання повних витрат. Сутність методу директ-костинг. Простий і розвинутий директ-костинг. Характеристика зарубіжних методів обліку і калькулювання повних витрат.

Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Методи аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток». Математичні та графічні методи аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток». Залежність між основними елементами побудови графіка взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток». Визначення точки беззбитковості за допомогою рівнянь. Маржинальний метод визначення точки беззбитковості. Графічний аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку. Аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток» за умов асортиментності продукції (або багатопродуктового виробництва). Застосування в практичній діяльності різних методів визначення точки беззбитковості. Суттєві відмінності між методами визначення точки беззбитковості. Система припущень, які є обов'язковими в аналізі взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток».

Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень

Загальна характеристика управлінських рішень. Поняття релевантності інформації. Типи операційних рішень. Аналіз і вибір альтернативних варіантів. Оптимальне використання ресурсів в умовах обмеження. Вибір оптимальної структури випуску продукції за наявності обмеження на один із ресурсів; Визначення ціни продукції використовуючи різні методи ціноутворення.

Бюджетування і контроль витрат, доходів і фінансових результатів діяльності підприємства

Мета бюджетування та роль бухгалтера-аналітика в цьому процесі. Бюджетування як інструмент управлінського контролю та види бюджетів. Порядок складання та взаємоузгодження бюджетів. Методика і техніка контролю за виконанням бюджетів і аналіз відхилень. Операційні і фінансові бюджети і взаємозв'язок між ними. Необхідність бюджетного контролю. Підготовка гнучкого бюджету і використання його для аналізу відхилень.

Облік, контроль і звітність за центрами відповідальності

Сутність і види центрів відповідальності, зміст понять "центр відповідальності", "центр витрат", "центр доходів", "центри прибутку", "трансфертна ціна", історичний розвиток обліку і контролю центрів відповідальності, критерії поділу центрів відповідальності, організація документообігу за центрами відповідальності, звітність за центрами відповідальності та порядок її складання і подання, методика визначення трансфертних цін. Концепція обліку за

центрами відповідальності. Організація обліку і контролю за центрами відповідальності. Принципи і методи трансфертного ціноутворення.

Стратегічний управлінський облік

Управлінський облік у системі стратегічного менеджменту, підходи до управління якістю, теорія обмежень та концепція обліку продуктивності, сутність і переваги системи «якраз вчасно» побудова матриці SWOT-аналізу, застосування сучасних методів обліку витрат для безперервного вдосконалення діяльності. Управління на основі аналізу діяльності. Облік витрат для безперервного вдосконалення діяльності.

АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Предмет, об'єкт, завдання і методичні прийоми аналізу господарської діяльності

Предмет і об'єкти аналізу господарської діяльності. Зміст і завдання економічного аналізу. Основні принципи аналізу господарської діяльності. Метод економічного аналізу, його особливості. Системний підхід до вивчення об'єкту аналізу. Класифікація методів і прийомів, які використовуються в економічному аналізі.

Види аналізу та його інформаційне забезпечення

Класифікація аналізу відповідно до галузевої, часової, просторової ознак, об'єктів управління, методики дослідження, суб'єктів аналізу, ступеня охоплення об'єктів змісту програм. Організаційні форми і виконавці економічного аналізу на підприємствах. Планування аналітичної роботи. Інформаційне і методичне забезпечення аналізу. Порядок оформлення результатів аналізу.

Аналіз виробництва і реалізації продукції

Завдання та інформаційне забезпечення аналізу виробництва і реалізації продукції. Аналіз динаміки і виконання плану виробництва та реалізації продукції. Аналіз асортименту і структури продукції. Аналіз якості виробленої продукції. Аналіз ритмічності роботи підприємства.

Аналіз використання персоналу підприємства

Аналіз забезпеченості підприємства персоналом. Аналіз використання фонду робочого часу. Аналіз продуктивності праці. Аналіз трудомісткості продукції. Аналіз ефективності використання персоналу підприємства. Аналіз фонду заробітної плати. Аналіз ефективності використання фонду заробітної плати.

Аналіз використання основних засобів

Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами виробництва. Аналіз інтенсивності й ефективності використання основних засобів. Аналіз використання виробничої потужності підприємства. Аналіз використання технологічного обладнання. Резерви збільшення випуску продукції, фондівіддачі і рентабельності фондів.

Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства

Завдання та інформаційне забезпечення аналізу використання матеріальних ресурсів. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами. Аналіз використання матеріальних ресурсів. Аналіз прибутку на гривню матеріальних витрат.

Аналіз собівартості продукції (робіт, послуг)

Значення, завдання й об'єкти аналізу собівартості продукції. Поняття і методика визначення суми постійних і змінних витрат. Аналіз загальної суми витрат на виробництво продукції. Аналіз витратомісткості продукції. Аналіз собівартості окремих видів продукції. Аналіз прямих матеріальних витрат. Аналіз прямих трудових витрат. Аналіз непрямих витрат. Аналіз витрат за центрами відповідальності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адлер О. О., Лесько О.Й. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Вінниця, 2019. 118 с.
2. Аналіз господарської діяльності: Г. Даценко, Н. Коцеруба, І. Крупельницька, О. Кудирко, І. Лобачева. Вінниця, 2021. 416 с.
3. Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д. Економічний аналіз: Навч. посібник. Одеса, 2020. 240 с.
4. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Мелітополь, 2021. 236 с.
5. Кіндрацька Г. І., Загородній А. Г., Кулиняк Ю. І. Аналіз господарської діяльності: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 320 с.
6. Матвійчук І. О. Аналіз форм фінансової звітності : конспект лекцій. Луцьк : ПП «Поліграфія», 2021. 137 с.
7. Матвійчук І. О. Фінансовий аналіз в прийнятті рішень : конспект лекцій. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2021. 67 с.
8. Пилипів Н. І., Максимів Ю. В., П'ятничук І. Д. Управлінський облік : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. Електронні дані. Івано-Франківськ, 2018. 380 с.
9. Управлінський облік : підручник / О. В. Фоміна, О. А. Мошковська, О. О. Августова [та ін.]. К. : Київ. нац. торг.ekon. ун-т, 2021. 228 с.
10. Фатенок-Ткачук А. О. Фінансовий облік I, II : навчальний посібник. Луцьк : Вежа-друк, 2021. 536 с.
11. Фатенок-Ткачук А., Пех Ю. Особливості використання РРО у системі фінансового обліку. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 33. С.326-334.
12. Фатенок-Ткачук А.О., Гаврилюк З. І. Обліковий супровід розробки інноваційного продукту *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія «Економіка». Ужгород, 2021. Вип. 1 (57). С. 141–147. [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2021.1\(57\).141-147](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2021.1(57).141-147)
13. Фатенок-Ткачук А.О., Комариця Л.П. Основні проблеми відображення нематеріальних активів в обліку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 25. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/291>
14. Фінансовий аналіз: конспект лекцій / Укл. О. Гадзевич, І. Матвійчук. Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2019. 70 с.
15. Фінансовий облік : підруч. [Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук [та ін.]].Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 482 с.
16. Черниш С.С. Економічний аналіз. К.: Центр учбової літератури, 2019. 256 с.
17. Шворак А. М., Кулинич М. Б., Фатенок-Ткачук А. О., Мельник К. П. The Normative Land Valuation Impact on Rural Development in Ukraine through the Prism of Taxation and Role of Auditing in its Determing. *Modern Economics*. 2020. № 23(2020). С. 227-232.
18. Discover What's Behind the Numbers in Financial Statements : courses. Harvard Business School Online/ URL: <https://online.hbs.edu/courses/financial-accounting/>
19. Fatenok-Tkachuk A., Akymenko O., Gavrilyuk Z. Accounting and analytical support of registration of ownership right for innovation product. *Економічний часопис ВНУ ім. Лесі Українки*. 2021. № 4. С. 48-55.
20. Fatenok-Tkachuk A., Asyutin A. Theoretical aspects of the financial accounting of investment property. *Sciences of Europe*. Praha, Czech Republic. 2021. No 80. Vol. 2. P. 17.
21. Palepu, K. G., Healy, P. M., Wright, S., Bradbury, M., & Coulton, J. (2020). *Business analysis and valuation: Using financial statements*. Cengage AU.

ФІНАНСИ

Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів

Предмет і завдання курсу фінанси. Сутність і визначення фінансів. Функції фінансів. Взаємозв'язок фінансів з іншими розподільчими категоріями. Еволюція зарубіжних фінансових теорій. Сутність фінансових ресурсів, їх види.

Джерела формування фінансових ресурсів. Напрямки використання централізованих і децентралізованих фінансових ресурсів. Фінансові резерви, методи їх формування. Характеристика видів фінансових резервів.

Фінансова система, її структура в Україні. Характеристика сфер та елементів фінансової системи. Проблеми стабілізації та оптимізації фінансової системи України.

Тема 2. Генезис і еволюція фінансів

Класична та неокласична школи про фінанси. Маржиналізм та кейнсіанство, їхня роль у розвитку фінансової думки. Погляди представників неоконсерватизму на фінанси. Сучасні зарубіжні фінансові теорії. Розвиток поглядів вітчизняних вчених-економістів на фінансову науку. Дореволюційні та післяреволюційні вчені про фінанси. Характеристика трьох етапів розвитку радянської фінансової науки. Сучасні погляди вітчизняних вчених-економістів на фінансову науку. Генезис науки про фінанси. Сутність та інструментарій фінансової науки. Історія розвитку фінансової науки в Україні та світі

Тема 3 Фінансове право і фінансова політика

Сутність фінансової політики. Елементи фінансової політики. Фінансова тактика і фінансова стратегія. Фінансова політика держави, фірми та домогосподарства. Проблеми фінансової політики України. Напрямки вдосконалення фінансової політики. Визначення фінансового механізму. Структура фінансового механізму. Характеристика елементів фінансового механізму – фінансових методів, фінансових важелів, стимулів, санкцій, нормативно-правового забезпечення. Напрями вдосконалення фінансового механізму. Сутність фінансового контролю. Види, форми і методи фінансового контролю. Завдання, функції і повноваження органів державного фінансового контролю. Аудит. Шляхи вдосконалення системи фінансового контролю в Україні. Поняття фінансового права.

Тема 4. Податки. Податкова система

Податки: сутність, функції та види. Суть та значення податкової політики. Податкова система, принципи побудови оптимальної податкової системи. Сутність, необхідність та види податків. Класифікація податків. Характеристика податкової системи України. Організація податкової роботи та діяльність державної податкової служби. Реформування податкової системи України: підґрунтя та перспективи.

Тема 5. Бюджет. Бюджетна система.

Зміст і призначення державного бюджету. Роль державного бюджету в соціально-економічному розвитку держави. Бюджетний дефіцит, передумови його виникнення. Види дефіциту бюджету. Джерела покриття бюджетного дефіциту.

Бюджетна система: сутність та склад. Бюджетний устрій. Механізм розподілу доходів і видатків між ланками бюджетної системи. Бюджетні права та бюджетна ініціатива. Особливості бюджетного процесу в Україні.

Бюджетна класифікація: сутність та структура. Доходи бюджетів. Видатки бюджетів. Бюджетне фінансування: його зміст, принципи та форми. Бюджетний дефіцит: сутність, наслідки та шляхи подолання.

Зміст та характеристика доходів Державного бюджету. Класифікація доходів Державного бюджету. Податкові надходження. Неподаткові надходження. Доходи від операцій з капіталом. Офіційні трансферти.

Роль видатків Державного бюджету у фінансовому забезпеченні потреб соціально-економічного розвитку. Класифікація видатків бюджетів. Бюджетне фінансування. Основні видатки Державного бюджету.

Тема 6. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання

Місцеві фінанси в економічній системі держави. Структура системи місцевих фінансів. Доходи і видатки місцевих бюджетів. Система розмежування доходів та видатків між ланками бюджетної системи. Поняття комунальної власності. Комунальний кредит і фінанси

комунальних підприємств. Міжбюджетне регулювання (субсидії, дотації, система процентних відрахувань).

Тема 7. Соціальні позабюджетні фонди

Державні цільові фонди: сутність та класифікація. Постійні і тимчасові цільові фонди. Пенсійний фонд України: джерела формування та напрямки витрачання коштів. Фонд соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності: фінансові аспекти діяльності. Джерела коштів Фонду соціального страхування на випадок безробіття на напрями їх використання. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань: джерела формування та напрями використання коштів.

Тема 8. Фінанси домогосподарств

Домогосподарство як інституційна економічна одиниця та суб'єкт фінансових відносин. Теоретичні основи фінансів домогосподарств. Бюджет домогосподарства та його структура. Сукупні ресурси та сукупні витрати домогосподарств. Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники. Особисті фінанси та їх розвиток в умовах ринку.

Тема 9. Фінансова безпека держави

Поняття та базові елементи економічної безпеки держави. Сутність фінансової безпеки та її місце в системі економічної безпеки. Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави.

Тема 10. Фінансовий ринок

Фінансовий ринок та його основні сегменти. Об'єкти та суб'єкти фінансового ринку. Характеристика основних грошових потоків фінансового ринку. Структура фінансового ринку. Фінансові інструменти грошового ринку.

Тема 11. Міжнародні фінанси

Сутність та функціональне призначення міжнародних фінансів. Міжнародний ринковий механізм перерозподілу фінансових ресурсів і капіталу. Міжнародний неринковий перерозподіл фінансових ресурсів. Фінанси країн з ринковою економікою.

Тема 12. Фінанси країн з розвинутою економікою

Основні аспекти фінансової системи Сполучених Штатів Америки. Фінансова система Японії та особливості її функціонування. Фінансова система Великої Британії. Основні положення структури фінансової системи Франції. Особливості функціонування фінансової системи Німеччини. Основи функціонування фінансової системи Скандинавських країн.

Тема 13. Фінанси Європейського Союзу

Європейська економічна інтеграція: етапи розвитку та коригування пріоритетів фінансової політики. Інституційна структура Європейського Союзу в контексті формування єдиної фінансової політики. Організація фінансів Європейського Союзу. Особливості формування бюджету та бюджетний процес Європейського Союзу. Гармонізація податкових систем країн-членів Євросоюзу

Тема 14. Основи фінансів суб'єктів господарювання.

Поняття та функції фінансів суб'єктів господарювання. Зміст та основні завдання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Система фінансових відносин підприємства. Поняття фінансового механізму підприємства та характеристика основних його елементів. Організація фінансової роботи на підприємстві.

Тема 15. Особливості фінансування підприємств різних організаційно-правових форм ведення бізнесу.

Критерії вибору організаційно-правової форми ведення бізнесу. Фінансова діяльність товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю. Фінансова діяльність акціонерних товариств. Фінансова діяльність державних та комунальних підприємств. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання без створення юридичної особи.

Тема 16. Власний капітал підприємства та дивідендна політика.

Власний капітал підприємства: сутність та функції. Структура власного капіталу суб'єктів господарювання. Порядок формування статутного капіталу акціонерних товариств. Дивіденди та дивідендна політика на підприємстві. Розрахунок дивідендів за акціями акціонерного товариства.

Тема 17. Доходи і фінансові результати від господарської діяльності.

Класифікація доходів підприємницьких структур за джерелами формування. Чистий прибуток підприємства та порядок його розрахунку. Розподіл і використання прибутку підприємств. Факторний аналіз прибутковості підприємства. Система показників рентабельності.

Тема 18. Організація грошових розрахунків суб'єктів господарювання.

Грошові розрахунки в діяльності суб'єктів господарювання. Готівкові розрахунки суб'єктів господарювання. Принципи ведення підприємством касових операцій. Безготівкові розрахунки підприємств. Характеристика форм безготівкових розрахунків суб'єктів господарювання. Розрахунково-платіжна дисципліна.

Тема 19. Грошові потоки суб'єктів господарювання.

Сутність грошових потоків підприємств та їх класифікація. Методи розрахунку чистого грошового потоку підприємства. Показники аналізу грошових потоків підприємств. Політика управління грошовими потоками суб'єктів господарювання.

Тема 20. Оподаткування суб'єктів господарювання.

Базові засади оподаткування суб'єктів господарювання. Особливості оподаткування прибутку суб'єктів господарювання. Непряме оподаткування суб'єктів господарювання. Місцеві податки і збори. Екологічний податок та платежі за ресурси.

Тема 21. Фінансування підприємства за рахунок запозичених ресурсів.

Позиковий капітал підприємства: суть, форми кредитування підприємств банківськими установами. Кредитоспроможність позичальника та методика її оцінки. Порядок нарахування процентів за депозитними і кредитними операціями. Фінансовий аналіз зобов'язань підприємства.

Тема 22. Фінансове забезпечення та ефективність інвестицій суб'єктів господарювання.

Капітальні інвестиції підприємств та джерела їх фінансування. Проектний аналіз інвестицій. Фінансова оцінка ефективності інвестицій в основний капітал. Фінансові інвестиції підприємств: суть та форми здійснення. Фінансова оцінка ефективності інвестування в цінні папери.

Тема 23. Фінансова звітність підприємства.

Вимоги до складання фінансової звітності підприємства. Баланс підприємств: загальна характеристика, призначення та структура. Призначення та порядок складання звіту про фінансові результати підприємства. Особливості формування Звіту про рух грошових коштів підприємства. Загальна характеристика Звіту про власний капітал підприємства. Звіт суб'єкта малого підприємництва.

Тема 24. Фінансова санація та банкрутство суб'єктів господарювання.

Фінансова криза на підприємстві: сутність та фактори виникнення. Основи фінансової санації підприємств. Фінансові джерела санації підприємств. Оцінка ймовірності банкрутства підприємства. Порядок оголошення підприємства банкрутом і механізм розподілу конкурсної маси.

Тема 25. Фінансовий контролінг на підприємстві

Сутність фінансового контролінгу. Організація фінансового контролінгу на підприємстві. Методичний інструментарій оперативного фінансового контролінгу. Бюджетування в системі фінансового контролінгу. Фінансова діагностика та моніторинг в системі фінансового контролінгу. Стратегічний фінансовий контролінг на підприємстві. Контролінг витрат. Внутрішній фінансовий контроль на підприємстві.

Тема 26. Бюджетна політика та бюджетний механізм

Бюджетний механізм. Нормативно-правове забезпечення функціонування бюджету. Бюджетна планування Бюджетне прогнозування, його основні методи. Середньострокове бюджетна планування. Основні напрями бюджетної політики на 2019 - 2021 роки

Тема 27. Бюджетна класифікація та структура бюджету

Сутність та значення бюджетної класифікації. Класифікація доходів бюджету. Бюджетна класифікація видатків бюджету. Бюджетна класифікація фінансування бюджету та державного боргу.

Тема 28. Система доходів та видатків бюджетів. Міжбюджетні відносини в Україні

Система розмежування доходів бюджетів. Система розмежування видатків бюджетів. Система розмежування та критерії видатків місцевих бюджетів. Склад доходів та видатків бюджет розвитку місцевих бюджетів. Цільові бюджетні фонди органів державної влади. Особливості формування місцевих бюджетів та здійснення місцевих запозичень і надання місцевих гарантій. Сутність та види міжбюджетних трансфертів. Методика розрахунку вирівнювальних трансфертів в Україні.

Тема 29. Бюджетне фінансування. Загальні основи кошторисного фінансування

Сутність та принципи бюджетного фінансування. Форми бюджетного фінансування. Методи бюджетного фінансування. Суб'єкти та порядок бюджетного фінансування. Сутність, види та загальна структура кошторису доходів і видатків бюджетної установи. Види кошторисів доходів і витрат бюджетної установи, їх розгляд і затвердження. Зміст лімітної довідки і штатного розпису та плану асигнувань із загального фонду бюджету. Зміст основних кодів видатків кошторису бюджетної установи. Порядок визначення посадового окладу працівників бюджетних установ

Тема 30. Фінансове забезпечення соціальних гарантій населення

Сутність та необхідність системи соціального захисту. Складові системи соціального захисту населення. Джерела фінансування соціальних гарантій та склад видатків на соціальний захист. Види та розміри соціальних виплат.

Тема 31. Видатки бюджетів на фінансування охорони здоров'я

Видатки бюджетів на охорону здоров'я. Основні сітьові показники для складання кошторисів на фінансування закладів охорони здоров'я. Розрахунки за основними кодами індивідуальних кошторисів закладів охорони здоров'я. Напрямки реформування системи охорони здоров'я.

Тема 32. Формування видатків на освіту та культуру та інших галузей соціокультурної сфери та розвитку економіки.

Система освіти в Україні та джерела її фінансування. Основні сітьові показники для розрахунку кошторисів. Склад видатків на освіту. Нормування витрат бюджетної установи. Визначення кількості учнів у школі (школі-інтернаті) та визначення кількості годин навчального навантаження. Особливості розрахунку фонду оплати праці педагогічним працівникам загальноосвітнього навчального закладу. Визначення кількості студентів у ЗВО та визначення професорсько-викладацького складу ЗВО. Розрахунок витрат за КЕКВ. Фінансування професійно-технічних закладів. Фінансування бюджетних наукових установ

Групи видатків за функцією духовний та фізичний розвиток. Загальні основи фінансування культурно-мистецьких закладів. Особливості розробки індивідуального кошторису культурно-мистецької установи. Фінансове забезпечення розвитку фізкультури, спорту, рекреації та туризму. Необхідність і склад витрат на розвиток економіки.

Тема 33. Видатки бюджету на фінансування державного управління, національної оборони та правоохоронної діяльності.

Бюджетні видатки на державне управління. Бюджетні видатки на національну оборону. Видатки бюджету на правоохоронну діяльність і безпеку держави.

Тема 34. Бюджетний дефіцит та джерела його фінансування. Державний кредит.

Бюджетний дефіцит як економічна категорія та показник стану бюджету. Причини виникнення та джерела покриття бюджетного дефіциту. Регулювання бюджетного дефіциту. Економічна сутність та форми функції, принципи державного кредиту. Характеристики державного кредиту. Напрями використання державного кредиту в Україні.

Тема 35. Управління та обслуговування державного бюджету.

Сутність та види державного боргу. Загальні основи управління державним боргом та здійснення місцевих запозичень. Проблеми управління зовнішнім державним боргом. Обслуговування державного боргу та управління ним. Проблеми дефіциту бюджету.

Тема 36. Місцеві фінанси у складі фінансової системи України. Фінансова політика місцевих органів влади.

Основи теорії місцевих фінансів. Сутність поняття «місцеві фінанси» та взаємозв'язок з ланками фінансової системи. Функції та принципи організації місцевих фінансів. Місцеві фінансові інститути та їх характеристика. Роль місцевих фінансів в економічній системі держави. Зміст та принципи організації місцевої фінансової політики. Механізм та інституційна складова місцевої фінансової політики. Складові місцевої фінансової політики. Роль місцевої фінансової політики в забезпеченні розвитку соціально-економічної сфери.

Тема 37. Доходи та видатки місцевих бюджетів.

Місцеві бюджети: сутність та структура. Трагування сутності доходів місцевих бюджетів. Загальні основи класифікації доходів місцевих бюджетів. Розмежування доходів місцевих бюджетів. Склад доходів місцевих бюджетів України. Місцеві податки і збори в системі доходів місцевих бюджетів. Проблеми мобілізації доходів місцевих бюджетів і шляхи їх вирішення. Можливі шляхи збільшення надходжень до місцевих бюджетів. Трагування сутності видатків місцевих бюджетів. Теоретичні основи класифікації видатків місцевих бюджетів. Розмежування видатків місцевих бюджетів України. Видатків, що здійснюються з бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад. Видатки, що здійснюються з бюджету АР Крим та обласних бюджетів. Видатки місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів. Бюджет розвитку місцевих бюджетів.

Тема 38. Міжбюджетні відносини та бюджетне регулювання.

Система міжбюджетних відносин: зміст, склад і моделі побудови. Трактуювання сутності міжбюджетного регулювання. Моделі організації міжбюджетних відносин. Теоретичні основи класифікації міжбюджетні трансфертів. Реформування міжбюджетних відносин в Україні. Порядок розрахунку обсягу міжбюджетних трансфертів.

Тема 39. Бюджетний процес на місцевому рівні.

Загальні основи бюджетного процесу на місцевому рівні. Органи управління місцевими фінансами. Планування та прогнозування доходів і видатків місцевих бюджетів. Порядок складання, розгляду та затвердження бюджетів територіальних громад. Рекомендований план заходів щодо складання проекту місцевого. Казначейська система обслуговування місцевих бюджетів. Документообіг при кошторисному фінансуванні бюджетних установ. Бюджетний процес на місцевому рівні відповідно до статей Бюджетного кодексу.

Тема 40. Функціонування системи місцевих запозичень в Україні.

Історичні аспекти та етапи становлення системи місцевих запозичень в Україні. Роль місцевих позик у фінансовому забезпеченні місцевих органів влади. Порядок випуску місцевих облігацій. Особливості здійснення місцевих запозичень і надання місцевих гарантій згідно чинного законодавства

Тема 41. Фінансовий контроль на місцевому рівні.

Сутність фінансовий контроль на місцевому рівні. Державний зовнішній фінансовий контроль. Повноваження державних органів фінансового контролю за дотриманням бюджетного законодавства. Міністерства фінансів; Рахункова палата України. Держаудитслужби. Державний внутрішній фінансовий контроль

Тема 42. Фінансове забезпечення підприємств комунальної власності та житлово-комунального обслуговування

Комунальна власність: порядок формування, суб'єкти, об'єкти, ефективність управління. Особливості функціонування підприємств комунальної власності. Доходи, витрати та фінансові результати підприємств комунальної власності. Склад та особливості організації фінансів житлово-комунального господарства. Специфіка фінансової діяльності підприємств комунального обслуговування. Фінансова діяльність комунальних транспортних підприємств. Державно-приватне партнерство як інструмент фінансування комунальної інфраструктури України: сучасний стан та перспективи розвитку

Тема 43. Податок на прибуток підприємств.

Податок на прибуток: основні елементи податку. Платники і ставки податку на прибуток з числа резидентів та нерезидентів.

Об'єкт оподаткування. Порядок визначення прибутку як об'єкта оподаткування, його економічний зміст і кількісна визначеність.

Порядок формування доходів для цілей оподаткування. Структура доходів окремих категорій платників. Витрати підприємств для визначення прибутку, їх склад. Амортизаційні відрахування як специфічні витрати. Оподаткування прибутком операцій особливого виду.

Пільги з податку на прибуток, види пільг, їх направленість та регулююче призначення. Умови застосування окремих пільг. Особливості прибуткового оподаткування платників різних галузей, окремих видів доходів.

Порядок обчислення та сплати податку на прибуток. Строки й порядок розрахунків з податку за фактичними даними на основі бухгалтерської звітності платників. Декларація з податку на прибуток, її характеристика, порядок заповнення та подання.

Податкові різниці.

Мінімальне податкове зобов'язання.

Податкове стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні.

Оподаткування операторів валютного ринку.

Тема 44. Податок на доходи фізичних осіб.

Оподаткування доходів фізичних осіб у системі оподаткування населення. Основи оподаткування доходів фізичних осіб. Характеристика платників податку. Характеристика об'єктів оподаткування.

Загальний оподатковуваний дохід. Характеристика податкової знижки при оподаткування доходів фізичних осіб. Податкові соціальні пільги, порядок їх надання фізичним особам. Ставки податку на доходи фізичних осіб.

Порядок нарахування, утримання, сплати та перерахування податку до бюджету.

Особливості оподаткування окремих видів доходів. Оподаткування доходів від надання нерухомості в оренду. Оподаткування операцій з продажу об'єктів нерухомого майна. Оподаткування операцій з продажу рухомого майна. Оподаткування доходу, отриманого платником податку внаслідок прийняття ним у спадщину коштів майна, майнових чи немайнових прав.

Порядок сплати перерахування податку до бюджету.

Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи.

Оподаткування доходів громадян від підприємницької діяльності.

Військовий збір.

Єдиний соціальний внесок.

Тема 45. Податок на додану вартість.

Сутність та зміст ПДВ, його роль у податковій системі України, зародження та розвиток. Методика включення податку в ціну.

Платники і ставки податку. Порядок реєстрації платником ПДВ. Об'єкт оподаткування. База оподаткування ПДВ та порядок її визначення для операцій різних видів. Пільги по ПДВ, їх направленість та дія.

Податкові зобов'язання та податковий кредит при обчисленні податку на додану вартість. Особливості визначення податкового зобов'язання та кредиту. Бюджетне відшкодування ПДВ.

Порядок подання податкової декларації та строки сплати до бюджету. Строки подання декларацій.

Порядок оподаткування ПДВ електронних послуг від нерезидентів.

Особливості оподаткування підприємств малого бізнесу, що оподатковуються за спрощеною системою оподаткування.

Тема 46. Акцизний податок.

Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Особливості акцизного оподаткування в Україні та його значення в податковій системі держави.

Платники акцизного збору, об'єкт оподаткування. База оподаткування та ставки податку. Перелік підакцизних товарів. Методика обчислення сум акцизного податку, що підлягають сплаті до бюджету. Порядок включення акцизного податку у ціну товарів. Пільги по податку. Специфіка оподаткування акцизним податком алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Особливості оподаткування акцизним податком транспортних засобів.

Специфіка оподаткування нафтопродуктів.

Звітність по акцизному податку. Особливості маркування підакцизних товарів. Строки сплати акцизного податку та подання декларації. Штрафні санкції за порушення нарахування і сплати акцизного податку.

Тема 47. Мито як фіскальний інструмент та засіб митного регулювання.

Зміст та види мита. Ввізне та вивізне мито. Митна територія та митний контроль, ввезення, вивезення та транзит товарів, митна декларація і декларанти. Мито як джерело доходів бюджету, митна політика.

Платники, об'єкт та база оподаткування митом. Ставки мита. Звільнення від оподаткування митом (податкові пільги). Порядок нарахування та сплати мита до бюджету. Митне оформлення. Митне декларування. Митна декларація, порядок її подання.

Визначення товарної позиції. Визначення країни походження товарів. Визначення митної вартості, її достовірності. Методи визначення митної вартості товарів. Порядок обчислення суми мита. Контроль за своєчасність перерахування суми мита до бюджету. Порядок нарахування податку на додану вартість на товари, що імпортуються.

Особливості контролю митних органів за сплатою мита, податку на додану вартість та акцизного збору, з товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами. Товари, що не підлягають оподаткуванню при ввезенні на митну територію України.

Тема 48. Екологічний податок.

Сутність та значення екологічного оподаткування. Елементи екологічного податку: платники, об'єкт та база оподаткування, ставки. Порядок обчислення екологічного податку, подання податкової звітності та сплати. Особливості розподілу екологічного податку між бюджетами в Україні. Роль екологічного податку у суспільних фінансах України. Проблеми та перспективи вдосконалення екологічного оподаткування в Україні.

Тема 49. Рентна плата.

Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Рентна плата за

користування радіочастотним ресурсом України. Рентна плата за спеціальне використання води. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України. Порядок подання Податкової декларації з рентної плати та строки сплати рентної плати. Удосконалення рентного регулювання природокористування в Україні.

Тема 50. Місцеві податки і збори.

Склад місцевих податків та зборів і порядок їх справляння.

Порядок нарахування та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, в Україні. Платники, об'єкт оподаткування, ставки податку, терміни сплати і порядок зарахування до бюджету. Порядок надання пільг. Порядок нарахування та сплати транспортного податку. Туристичний збір. Збір за місця для паркування транспортних засобів.

Тема 51. Плата за землю.

Економічна сутність земельного оподаткування та його значення. Земельний податок та орендна плата за землі державної та комунальної власності.

Земельний податок: платники, об'єкт, база оподаткування та податкові ставки.

Пільги щодо сплати земельного податку. Граничні норми використання пільг зі сплати земельного податку фізичними особами. Порядок обчислення і сплати земельного податку. Орендна плата: ставки, порядок обчислення та сплати. Нормативна грошова оцінка земель. Індикація нормативної грошової оцінки земель.

Тема 52. Спрощена система оподаткування.

Спрощена система оподаткування, обліку та звітності. Єдиний податок: сутність та основні групи платників. Порядок визначення кола суб'єктів спрощеної системи оподаткування з числа юридичних та фізичних осіб.

Суб'єкти, що не можуть бути платниками єдиного податку. Об'єкт та база оподаткування. Ставки єдиного податку.

Порядок обчислення і сплати єдиного податку. Штрафні санкції за порушення порядку нарахування та сплати єдиного податку. Умови переходу суб'єктів малого бізнесу на спрощену систему оподаткування. Реєстратори розрахункових операцій.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій. Під редакцією К. Ковальчук .Центр навчальної літератури, 2019. 328 с.
2. Банківські операції : підручник / О. В. Дзюблюк, Я. І. Чайковський, Н. Д. Галапуп та ін.; за ред. О. В. Дзюблюка. Тернопіль: Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2019. 696 с.
3. Борисюк О.В., Дацюк-Томчук М.Б., Ліповська-Маковецька. Імперативи розвитку фінансового ринку в умовах цифровізації. *Економічний часопис СНУ імені Лесі Українки*. Том 2 № 22. 2020. с.168-176.
4. Бюджетна система : навч. посібн. Наталія Проць. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 268 с.
5. Бюджетна система: підручник / за ред. д. е. н., проф. В. Г. Дем'янишина, д. е. н., проф. О. П. Кириленко та д. е. н., проф. З. М. Лободіної. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 624 с
6. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. № 2456 – VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
7. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. № 2456 – VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. № 2456. VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
8. Власова Н. О., П'ятак Т. В., Кочетова Т. І. Фінанси підприємств: навч. посібник : практикум / за наук. ред. проф. Власової Н.О. Х.: Світ книг, 2020. 312 с.
9. Волкова В. В., Волкова Н. І.В 676 Місцеві фінанси. Навчальний посібник. Вінниця: Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2022. 105 с.
10. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2021. – 260 с.
11. Економічний аналіз: теорія і практика: навчально-методичний посібник [для бакалаврів, магістрів та аспірантів напряму підготовки 051 "Економіка"] / А.В. Рибчук, О.А.

- Ковенська, Н.М. Антофій, В.І. Покотилова. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 220 с.
12. Еш С.М. Фінансовий ринок. К.: Центр учбової літератури, 2021. 528 с.
 13. Журавка О. С. Страхування : навчальний посібник / О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова, О. М. Пахненко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
 14. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування: навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 319 с.
 15. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
 16. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: постанова Правління НБУ від 28.08.2001 р. № 368. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>
 17. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О. І., Чубка О. М. Фінанси підприємств: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
 18. Ліга страхових організацій України (ЛІСОУ). URL: <http://uainsur.com>.
 19. Матвійчук Н. М. Фінанси природокористування: навч. посіб. Луцьк: Терен, 2019. 284 с.
 20. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування: навч. посіб. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с.
 21. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>.
 22. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
 23. Національний банк України веб-сайт. URL: www.bank.gov.ua.
 24. Нікола С. О. Фінанси підприємств : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 206 с.
 25. Особливості фінансово-бюджетного контролю URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/370/control.pdf>
 26. Особливості фінансово-бюджетного контролю URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/370/control.pdf>
 27. Офіційний сайт Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua.
 28. Плиса В. Й. Страхування: підручн. / 2-ге вид, виправлене й доповнене. Київ : Каравела, 2019. 512 с
 29. Податкова система: навчальний посібник / Волохова І.С., Дубовик О.Ю., Слатвінська М.О. та ін. ; ред. Волохова І.С., Дубовик О.Ю. Харків: Діса плюс, 2019. 402 с.
 30. Податковий кодекс України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 12.02.2019).
 31. Податковий кодекс України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.
 32. Податковий кодекс України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.
 33. Про банки і банківську діяльність : закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.
 34. Про внесення змін до методики формування спроможних територіальних громад:
 35. Про внесення змін до методики формування спроможних територіальних громад: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 січ. 2020 р. № 34. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2020-%D0%BF#Text>
 36. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад: Постанова КМУ від 8 квіт. 2015 р. № 214. URL: http://www.auc.org.ua/sites/default/files/metodikapostanova_214_vid_8.04.2015.p_df. (дата звернення: 19.05.2020)
 37. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад: Постанова КМУ від 8 квіт. 2015 р. № 214. URL: http://www.auc.org.ua/sites/default/files/metodikapostanova_214_vid_8.04.2015.p_df.
 38. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 227. URL:

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-п> (дата звернення: 13.04.2022).
39. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР. Київ: Парлам. вид-во, 1997. 100 с.
 40. Про Національний банк України : закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=3&nreg=679-14>.
 41. Про схвалення Концепції реформування місцевих бюджетів: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 трав. 2007 р. № 308р. *Офіційний вісник України*. 2007. 4 чер. № 38. С. 12.
 42. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 квіт. 2014 р. № 333-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#n8>.
 43. Про утворення та ліквідацію районів. Пояснювальна записка до проекту Постанови Верховної Ради України від 12 квіт. 2020 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=3650&skl.
 44. Про утворення та ліквідацію районів. Пояснювальна записка до проекту Постанови Верховної Ради України від 12 квіт. 2020 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=3650&skl.
 45. Проць Н. В., Демчук Н.В. Актуальні проблеми формування місцевих бюджетів в умовах воєнного стану. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Том. 4 № 32 (2022) С. 62-70.
 46. Проць Н. В., Демчук Н.В. Актуальні проблеми формування місцевих бюджетів в умовах воєнного стану. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Том. 4 № 32 (2022) С. 62-70.
 47. Проць Н. В., Руденко А. Формування та використання коштів бюджетів територіальних громад. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Том. 2 № 30 (2022) С.46-55. URL: <https://echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/view/752/609>
 48. Проць Н. В., Руденко А. Формування та використання коштів бюджетів територіальних громад. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Том. 2 № 30 (2022) С.46-55. <https://echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/view/752/609>
 49. Проць Н.В., Матвійчук Н.М. Особливості забезпечення фінансової спроможності територіальної громади (на прикладі Любешівської територіальної громади Волинської області). *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. № 3 (36). С.125-129 URL: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/index.php/vipusk-36-2022>
 50. Сидорович М. Муніципальні фінанси : навч. посіб. для студентів вищ.навч. закл. / Марія Сидорович. Київ : НаУКМА, 2021. 68 с.
 51. Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф. Фінанси підприємств: навчальний посібник ; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.
 52. Сич Є., Ільчук В., Гавриленко Н. Ринок фінансових послуг. Навчальний посібник. К: Центр навчальної літератури, 2019. 428 с.
 53. Слав'юк Н. Р. Ринок фінансових послуг: навчальний посібник / Н. Р. Слав'юк, С. В. Глуценко; Національний університет "Києво-Могилянська академія". Київ: НаУКМА, 2022. 205 с.
 54. Статистико-аналітичне забезпечення управління інноваційним розвитком економічних суб'єктів: колективна монографія / За заг.ред. В.К. Савчука. К.: ФОП Ямчинський О., 2020. 292 с.
 55. Стащук О. В. Фінанси підприємств: конспект лекцій (електронний ресурс). ВНУ імені Л. Українки, 2020. 168 с.
 56. Ткачук Н.В., Дейнека К.С. Виявлення та подолання фінансової кризи на підприємстві шляхом аналізу його фінансової діяльності. Механізм регулювання економіки. Випуск № 3-4(97-98), 2022. С.136 – 140.

57. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
58. Фінанси підприємств : підручник / за заг. ред. В. В. Сокурєнка. 2-ге вид., допов. та перероб. Харків : ХНУВС, 2022. 292 с.
59. Фінансовий ринок: Навчальний посібник / Н. В. Трусова, С. А. Нестеренко, І. Є. Якушева та ін. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. 236 с.
60. Фінансові інструменти: операції з облігаціями: науково-практичний посібник / В. І. Козак, С. О. Москвін, В. В. Посполітак. К.: DESPRO, 2019. 132 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання формуються відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень вступників за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти під час проведення вступних випробувань у Волинському національному університеті імені Лесі Українки <https://vstup.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/04/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D1%97.pdf>

Вступне випробування проводиться у формі комп'ютерного тестування. Результати випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. Вступник розв'язує 20 завдань.

Результати виконання завдань дозволяють виявити рівень підготовки вступника: 1 рівень (високий): 200-180 балів; 2 рівень (середній): 179-160 балів; 3 рівень (достатній): 159-140 балів; 4 рівень (низький): 139-100 балів.

Відповідальний секретар приймальної комісії



Олег ДИКИЙ